

LO GERONÉS

PERIÓDICH DE AVISOS Y NOTICIES

PORTA-VEU DEL «CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA»

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Gerona.	1 pesseta trimestre
Fora.	1'25 id. id.
Estranger.	1'50 id. id.

Un número 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

Rambla Llibertat, 31

ANUNCIS Y COMUNICATS

Preus convencionals

De tots los llibres, folletos, etc., que s' remetin a la Redacció, se 'n donará compte en lo Setmanar,

Any VI.

Dijous 25 de Maig de 1899

Núm. 256.

PARLAMENT

à la festa dels Jochs Florals de Barcelona lo primer diumenge de Maig de 1899 per lo President del Consistori, Dr. D. Joseph Torras y Bages, prebere.

(Continuació.)

Considerém are, senyors, com un cop somogudas as entranyas de Catalunya ab lo moviment regionalista, registrada sa historia, considerada sa legislació y sa vida social, estudiats sos escriptors, contempladas las vidas dels seus sants y analisat son antich regimén polítich; quan s' ha tingut en compte son organisme económic, la constitució de sas familias, la agricultura, la industria y 'l comers del país; en una paraula, quan s' ha examinat sa vida tradicional y sa vida actual, sense deixarhi de trobar las miserias propias del humá defalliment, després d' aquesta forta interna somoguda, especie d' exámen de conciencia social ó estudi de sí mateix, n' ha eixit una olor de vida: l' esperit vivificant d' una poesia no fósil, sino fortament actual y humana.

Y dich humana, porque 'l Regionalisme no es raptivisme, ni un somni arcáyich d' un esperit históric, una afició arqueológica, ni desentona ab la direcció humana que avuy porta la civilisació, sino que sa aparició senyala un dels més expressius signes de la moderna tendencia humanitaria, del esperit popular y cosmopolítich, nova realisació del cristianisme en la esfera social y en la vida internacional dels pobles. Y es lícit algún cop parlar de sí mateix y aduhir en ocasió solemne, com ho es aquesta, un argument íntim y personal més de general explicació, vos dire que jo, per la rahó de tenir una professió cosmopolítica, d' estar lligat ab tots los pobles de la terra, ab lo llinatge humá, de sentir amor als llatins y als grecs, als eslaus y germánichs, als anglosaxons y als japonesos, es á dir, porque tinch amor al home, per aixó he consagrat una part de la meva activitat significat, que per vot solemne dech á Deu, á la propagació del Regionalisme.

L' home es objecte de las complacencias del Altíssim, y, de consegüent, lo respecte á la naturalesa humana, la consideració á todas las sevas justas manifestacions, als seus sentiments, á las sevas necessitats, á las sevas costums, á las sevas lleys, á la seva lengua, es á dir, lo que constituheix la substancia del Regionalisme ve á tenir la categoria d' un dret diví, y ha sigut com consagrat per la divina doctrina de Jesucrist. Perque Aquest vingué á juntar las derrerias ab los principis, los últims temps del mon ab los primitius, la ley de la Redempció ab la Ley natural. Per aixó l' Apóstol Sant Jaume (1) califica á la ley cristiana de ley de perfecta llibertat, y nosaltres tambe propugnám la vera llibertat popular, no la mousuosa, la del vici, sino la bella llibertat que ix de la integritat de la naturalesa humana, á qui 'l Poder polítich deu tota protecció y defensa.

No vull jo menyspreuhar lo civilisme que en la historia humana, en la Roma clásica y en las societats del Renaixementi que volgueren imitarla, té una gloriosa historia y representa un esforç titánich del esperit humá; no 'l vull jo menyspreuhar are á sas vevesas, pero sí dech regoneixer que l' ha de suplanter l' humanisme, que representa la gracia divina, y com un efecte é influencia de la ley cristiana de la qual escrigué ja fá més de sis cents anys mou angélich Mestre Sant Tomás, que era la ley natural ab molt poch més. Lo civilisme, es á dir, lo sistema que fer de la ley positiva 'l principi y font de las relaciones humanas, lo generador del dret en l' ordre de las relaciones privadas y familiars entre 'ls homes, fón present en lo comensament del Cristianisme; l' absolutisme real y 'l despotisme revolucionari l' han continuat en la vida política dels pobles; la secta socialista pugna pera ferli engolir tota la llibertat y la

espontaneitat del llinatge humá, pero 'l principi cristiá, que sura, com la arca de Noé, per demunt del caos social, salvará la naturalesa humana ab l' organisme públich que ix de las sevas entranyas, servintli d' instrument lo Regionalisme. La ley regional es la ley natural; per aixó may caduca, ni es derogada; es l' arbre de la patria que germina y 's manté y viu de la substancia d' ella, per lo qual may es massa revellit, ni massa tendre, sino que marca 'l punt present, l' estat actual; sofreix, pero no mort,

y ell ferm, á peu dret, fa cara als vents que 'l van flagellant, mes si 'l malmeten y esfullan, may del mon l' arrancaran. (1)

Retrayent la frase del poeta alemany, y aplicantla al nostre cas, podem dir que es l' etern regional, lo principi, lo sosteniment, la influencia eficaz y perpétuament viva; per lo qual en aquest temps de disolució social, d' envejas y odís ferotjes de classes, de desaparició de principis, de desenganys de sistemas, de escepticisme, porque la mentida universal s' ha fet senyora de las relaciones políticas entre 'ls homes, los ulls se dirigeixen envers lo gran aglutinant que ab la suavitat y forsa propias de la naturalesa, junta y solda entre sí als diferents membres del cos social y fá circular per ells una sava de vida.

Los nostres Jochs Florals son un monument probatu de la realitat de la Poesía, de que aquesta no es una forma vaporosa y vaga, una joguina de la imaginació ó una lleminaria del sentiment, un simple passatemp del poble ó una honesta recreació pera trencar la monotonía y 'l fástich de la vida; lo nostre fet present, lo despertament d' un poble, lo suscitar un moviment social ab la direcció unánim envers l' Autonomisme, moviment eixit com de sa font y principi d' aquesta institució dels Jochs Florals, no sols proba la realitat de la Poesía, que ella es quelecom substancial y al mateix temps difusiu, sino ademés també qu' el poble es altament sensible á la Poesía. ¡Oh Poesía, no en vá 'ls pobles t' han fet deesa! La universal y eterna atracció de la Veritat, l' establiment del regne d' aquesta en lo mon, la subjugació dels errors y mentidas que després del pecat li disputan l' imperi, lo predomini social de la Veritat, s' obté per mediació de la gracia y la bellesa, segons lo gran pensament de Santa Catarina de Sena. A la séria Veritat molts li fan cara, mes la encisera Bellesa s' apodera per sugestió del nostre esperit, se 'ns fica á dins, nos domina y 'ns governa, y fins fá content á son venut porque l' enamora. La Bellesa ha portat també á Catalunya la nova vida. La instauració dels Jochs Florals per tothom fón aplaudida; tothom se deixá enamorar per la poesia; molts que encare no podían rebre la veritat en l' ordre de las cosas sociales y políticas, alegrement la saludaren; picavan de mans porque no veyan que ella era la missatjera é introductora d' un nou esperit, d' una nova vida, d' una renovació del país. No veyan que 'ls Jochs Florals, públicament celebrats á la capital de Catalunya, ab participació de viva simpatía per tot lo Principat, ab la cooperació de las autoritats y corporacions eclesiásticas, civils y militars, fins un día presidits per la augusta Dama que regenta la Summa Autoritat del Estat Espanyol, que aquesta solemnitat era la proclamació y fins la promulgació auténtica de la autonomia literaria del país. Y en la vida social, en lo cos polítich, la activitat intelectual representa la funció més noble. lo principal motor que dona direcció als esperits, per lo qual la una autonomia havia de cridar la altra autonomia; y que de consegüent, si 'ls homes de la terra, com deyan los nostres passats, sabían pensar per sí mateixos, voldrían obrar per sí mateixos y, ab conformitat ab la ley de la terra, arreglar-se las propias cosas.

Sant Tomás enseña que la vida originaria y típica es la vida intelectual; aquesta veritat que formula filosóficamente lo gran doctor, instintivament la com-

prenen los pobles, y quan un poble sab pensar per sí mateix, quan té conciencia de sí mateix y s' adona del armoniós ritme vital que internament li testifica que posseheix una vida propia, alashoras li repugna viure de gracia, y s' esforça en desferse de la impedimenta inútil que li cohibeix sas operacions naturals y necessarias.

Per aixó, senyors, os deya que, á mon entendre, l' esperit que representan los Jochs Florals es antitétich al civilisme, puig representan l' esperit de la terra, la vida que naturalment germina del país, en una paraula, que es com un predecessor ó precursor de la vida autonómica, una reivindicació de la naturalesa social. En l' Estat modern tot viu per gracia del Estat, lo país no té vida, y com no té vida, tampoch posseheix un organisme; y aixó, senyors, es una veritat comunment rebuda, puig tothom parla del organisme del Estat porque desgraciadament es l' únic existent, y si 'l país no posseheix un organisme, ¿es possible que visca? Lo principi autonómich es un verdader generador d' organizació social: quan ell se desenrotlla naturalment en un país las diferents institucions viuhen per sí mateixas, espontáneament, per dret propi, no per la gracia del Estat, com suceheix are fins en la institució de la familia.

Espontaneitat y autonomisme son dos termes que venen á significar lo mateix. Deu es lo més espontani de tots los sers; per aixó la espontaneitat es la gran qualitat de la poesia, de manera que per sí sola la espontaneitat poetisa; es á dir, es font de poesia; y 'ls que pensém, com lo vell Plató, que la bellesa es lo resplandor de la Veritat, y 'ls que creyém, com l' inspirat David, que la Veritat es la Justicia, admetém una estética política y cobejém trobar en la vida pública la bellesa, la veritat y la justicia. Ja 'ls jurisconsults romans admetían la *elegantiam juris*. L' art y la poesia, he dit avans, son com la olor de la substancia y de la vida del poble de que emanen: entre la vida y l' organisme hi ha una relació essencial; per aixó un poble desorganizat no pot exalar la olor de la poesia.

No, no ha d' esser la nostra poesia com una flor d' estufa ó exótica; may la vera poesia ha estat aixís en cap poble formal y menos ho ha d' esser en la terra catalana. Una poesia de saló ó d' etiqueta, una poesia que tota se 'n va en fum com filla del dilettantisme, una poesia artificiosa que no passa d' un joch d' imaginació sens cap correspondencia ab la vida real, no passa d' un entreteniment de gent vagarosa y es impropia d' un poble treballador y caracterizat pel sentit práctic com es lo poble catalá. L' art wagneriá s' ha arrapat tan fortament al poble alemany porque es *authóctono*, consubstancial ab ell. Si la poesia catalana la volém també identificada ab lo poble, ha d' esser consubstancial ab lo poble. ¿Y aixó com seria possible si 'l poble no tenia substancia? Un poble que 's desfá pert la poesia. Lo poeta hebraich, apesar de que las sevas cansons se referían á lo més essencial y general del humanal llinatge, de manera que fins avuy, al cap de tres mil anys, encare son cantadas en tots los pobles civilisats, servint d' adecuada expressió de sentiment en todas las generacions, constituhint, per lo tant, una poesia eterna; 'l sagrat poeta hebraich, dich, tret de sa terra y portat á Babilonia, penjá l' arpa als sálcers de prop del riu, y responía al assiri quan li demanava que cantés algún cántich dels de Sion: «¿Cóm voléu que cantém en terra forastera?» (1).

(Seguira)

LO NOU PRESIDENT DE LA «UNIO CATALANISTA»

EN FRANCISCO ROMANÍ Y PUIGDENGOLAS

Es, en Romani y Puigdemolas, sens cap dupte, la figura més venerable del catalanisme. Se pot ben dir, que ha consagrat tota sa vida (compla ja 68 anys) á la seva patria.

(1) M. Aguiló. «L' arbre de la Patria».

(2) Psalm 136.

Ell ha sigut un dels precursors d'aquest moviment de renaixença que avuy treu ja esplendorosa brotada per tots els indrets de nostra Catalunya. Pertany a n'aquella generació que ressuscitá la nostra parla y cridá a n'el nostre poble: despertat — recobra la seva llibertat. Pertany a n'aquella generació, a quina devém, els catalanistas d'avuy, etern respecte y eterna gratitud; a n'aquella generació gloriosa, personificada en el camp de la literatura pel patriarca de nostras lletres, el malaguanyat Aguiló, y en el camp de la política, personificada per éll, el patriarca del nacionalisme catalá, el qui es avuy president de la «Unió Catalanista».

Lo que constituheix avuy nostre credo, no es sino les doctrinas per éll predicadas en aquell temps de revoltes de la célebre Revolució de Setembre, en que ni tant sols se havia escrit el mot *catalanisme*, en que els catalans, tinguent adormit en son cor el verdader amor patri, se barallavan pel triomf d'una monarquia ó d'una república, cercant una llibertat mentida. Ell sembrá, allavors, la llavor del catalanisme, d'aquest estol de creyents, que tinguent plena conciencia de lo que es, reclaman la llibertat de sa patria; persuadits de que no pot esser lliure el fill d'un poble esclau. A n'él li queb la gloria d'haver assenyalat lo camí de nostra renaixença. Satisfet pot estar, veyent que es avuy seguit ab fé y coratge per munió de catalans que frisan per arribar a son terme, sense que 'ls hi fassin basarda els entranachs ni 'ls cingles, arrossegant rera seu a tot un poble que ja no se mira com avants, ab la rialla als llavis, aquesta peregrinació, sino que, haventse aclarit la boya, veuhen allá al lluny, al cap d'avall del camí, la verdadera llibertat, y la segueixen ab complacencia aquesta santa peregrinació.

No m'es a mi possible el dibuixar la personalitat d'en Romani ab tot son rellu, no m'es dable fer un estudi crítich, concís de la seva vida política; serveixin d'esmena a la meva falta aquestas notes:

Nasqué a Capellades l'any 1831, y era encare molt jove, quan lo preocupá ja la política. En 1837 prengué el títol d'advocat, quina carrera cursá ab gran lluhiment y profit, aprenhent durant son estudi a estimar nostre dret, del quin n'ha estat sempre un decidit y constant defensor.

Varis son els estudis que té fets sobre el dret catalá en sas relacions ab lo Códich civil; en tots ells s'hi véu l'home que estima y respecta nostre dret, en tots ells s'hi véu la inteligencia clara que coneix a fondo la qüestió que tracta. Pera lluytar en defensa d'aquest dret, tant menyspreuat de nostres governants avuy com admirat pels estrangers en aquells temps venturosos en que lliure nostre patria era l'espill dels pobles de bon govern; pera lluytar en sa defensa, no ha perdonat, en Romani y Puigdemolas, cap ocasió; sempre ha sortit a defensarlo valent y decidit: éll va esser qui en l'any 1886 redactá la exposició, a las Corts enviada, a fi d'alcancar la seva conservació y éll signé un dels qui va pendre part principalissima en lo Congrès de juriconsults catalans, reunit a Barcelona l'any 1888, y éll, es actualment el president de la comissió creada pera la codificació del dret catalá. Deu fassi que els seu treballs no trobin entrebanchs y poguem veure salvat a nostre dret avuy agonitzant.

En la propagació dels ideals catalanistas ha estat, com ja havém dit, dels qui més ha fet: las nostras doctrinas tingueren y tenen ab éll a un de sos més fermes propagandistas. Quan encare no s'havia comensat, a dibuixar tant sols, aquesta tendencia nacionalista que avuy se manifesta arréu: éll los exposá ja, si bé no 'ls predicava dantllosi el nom de catalanistas ab lo quin avuy las distingim.

Aquestas ideas las exposá d'una manera precisa al esser diputat provincial per Igualada, quin càrrech despenya ab gran acert, y les hi doná cos de doctrina, fentne una acabada defensa, en son notable manifest, quan en aquell célebre periodo de la Revolució de Setembre presentá la seva candidatura pera diputat de las Corts Constituyents, com y també en las diferents polémicas que per aquell temps sostingué y que foren suscitées per son manifest. Conseqüent sempre en sas conviccions, fundá en l'any 1886 la Revista «España Regional», en quin programa se llegeix aquesta afirmació: «es necesario que las regiones recobren su voz y su autonomia» y aquest signé el lema que constantment guia els seus escrits. Aquesta Revista va obtenir gran éxit, escriguenthi també en defensa de las aspiracions autonomistas: en Campión, en Sagarminaga, en Murguía y altres apóstols del regionalisme. Historia y estudi aquest moviment en son llibre «Antigüedad del Regionalismo Espanyol», que no es pas tant conegut com la seva importancia reclama. Mereix també especial menció el que va escriure en l'any 1869 titolat «El federalismo en Espanya».

No obstant y la seva avensada etat y el seu delicat estat de salut, en Romani y Puigdemolas ha continuat treballant en bé de la causa catalana. En aquestos últims temps ha ajudat en gran manera a n'els treballs de la «Unió Catalanista», ha format part de la seva Junta Permanent, y l'any passat signé president dels Jochs Florals, fent en son discurs presidencial una acabada defensa de la llengua y personalitat catalana.

Es dels catalanistas més radicals, y com ja havém dit y com se desprén d'aquestas notas, dels qui més ha treballat pera divulgar nostres ideals, dels qui tenen més dret al respecte y agraument de las generacions que vindrán. Ells, els qui gosarán de la llibertat de sa patria, d'aquesta santa llibertat que a nosaltres nos ha estat dable tant sols el gosarla en nostres somnis y per la que treballém y treballarém sens treva ni descans, sens que hi puguin res las amenassas ni las injusticias de la gent de Madrid; ells, serán els quins haurán d'escriure ab lletres d'or, entre mitg dels noms dels màrtres, el nom venerable del precursor del catalanisme, del heralt que anunciá la renaixença de la nostra patria, la Nació Catalana.

Nosaltres al felicitar a n'en Romani y Puigdemolas, felicitém també a n'els catalanistas que, gelosos de la nostra santa causa, han volgut y lograt que en aquestos moments de crisis per que aquesta passa, fos éll, el catalanista de sempre, convensut y conseqüent, ferm y radical, qui portés la bandera de nostre creuhada, segurs de que en sas mans no corra el perill de càureli d'esglay devant las amenassas dels enemichs, ni de vinclarse pera prestar acatament a cap influencia forastera.

ALFONS ALSINA Y PUJOL.

Carta de D. Lluís Durán y Ventosa

Cumplint los desitjos de nostre amich D. Lluís Durán y Ventosa, publicuem ab gust la carta que 'ns ha remés, a la quina responderá 'l senyor Saguer en lo número próxim.

Sr. Director de LO GERONÉS.

Molt senyor meu y distingit company de catalanisme: en un article sobre la codificació catalana del nostre amich y company Saguer, publicat en lo periódich de sa digna direcció, y que hi vist reproduhit en *La Renaixença*, s'hi transcriuhen uns paragrafs d'un que, sobre 'ls Apèndixs al Códich Civil espanyol, vaig tenir l'honor de publicar en l'esmentat diari fa tres anys, ocupantme del Projecte d'Apèndix redactat per la Academia de Dret. No s'hi diu en dit article que jo hagi cambiat d'opinió, ni s'hi alega directa ni indirectament res de que jo pugui queixarme en lo sentit d'acusarme de cambi de criteri; mes com se vullga que aquella reproducció d'una part del meu article vé combinada ab judicis personals del senyor Saguer sobre 'ls treballs del meu pare en lo Ministeri de Gracia y Justicia a favor del dret catalá; y de un quant temps a aquesta part veig que s'está formant una llegenda ridícula de traició ó al menos una atmósfera de rezels y de desconfiansas respecte de molts elements catalanistas, encare que dech tenir lo convenciment de que no pot ser tal la intenció de bons y leals amichs com V. y lo senyor Saguer, espero que m'permetrà vindicar mon catalanisme, públicament sostingut desde mes d'onze anys a aquesta part, contra qualsevol suposició en contrari que pogués fer neixer una inteligencia errada del article esmentat del GERONÉS.

Lo que vaig dir en aquells y molts articles que tinch publicats sobre 'ls medis d'assegurar a Catalunya son dret civil es lo que encare crech ara.

Com llavors podria repetir avuy lo que 'l senyor Saguer me recorda, de que un *Apèndix migrat, afegit a un Códich exòtich y d'esperit diferent, no pot ésser lo port segur del nostre dret*, y com llavors crech que la única garantia ferma y segura de la conservació del nostre dret es la autonomia. Las mateixas ideas que tenia sobre 'l sistema d'Apèndixs, científica y prácticament considerats, segueixo tenint avuy.

Mes no vol dir aixó que jo deixi d'estar conforme ab la creació de la Comissió del dret catalá, ab encàrrech de formular lo Projecte de ley que ha de contenir las institucions civils de Catalunya. Y aixó no solament per l'amor que m'inspira y 'l respecte que tinch a qui 'l ha disposat, rahons que crech que foren per sí solas prou comprensibles, sino perquè, com la inmensa majoria dels catalans y tots los catalanistas que están una mica enterats de la situació actual del dret de Catalunya, crech que la cuestió vé plantejada avuy, precisament gracias a aquell decret, d'una manera completament diferent que tres anys enrera, no tractanse ja d'*Apèndixs migrats, ni d'afegiduras estranyas*, sino que 'ns trovém ab que avuy se confia la tasca de la codificació del nostre dret civil a la mateixa Catalunya, a una Comissió per ella lliurement ellegida, Comissió que podrà fer, y sabem que 's proposa fer, per compte s' d'un Apèndix, un Códich Civil casi complet; y essent aixís, crech que jo, no solament com a fill del Ministre a qui la obra se deura, sino com a catalanista, tant convensut com lo qui més, puch donarme per satisfet de que al fi s'hagi donat alguna garantia seria al dret de la nostra terra.

Y me penso que tinch jo aquest dret, y que no es cap disbarat la constitució de la Comissió del Dret catalá, y que al opinar aixís opino com tots los catalanistas, al veure presidint la Comissió al nostre eminent mestre D. Francisco Romani y Puigdemolas, President avuy de la «Unió Catalanista»; essent Secretari mon bon amich y mestre també de tots en doctrina catalanista, l'Enrich Prat de la Ribera; y figuranthi ademés, ab altres juriconsults ilustres, los catedràtics D. Joan de Deu Trias, precisament per lo Colegi d'advocats de Gerona, ab gust y poisé gracias als esforços

dels companys catalanistas, y D. Joan Joseph Permanyer, catalanista gens sospitós, y que, no obstant, no fou ellegit per la Facultad de Dret pera tant important càrrech sense haver avans manifestat, al ser preguntat sobre son radicalisme, que, encare que partidari de la autonomia legislativa de Catalunya, creya que avuy devia prestar son concurs a la obra de la esmentada Comissió. Crech que cap d'ells era partidari d'un Apèndix fa tres anys, y que son criteri, com lo meu, no ha cambiat, sino que lo que hi ha es que avuy se tracta d'una cosa molt diferent.

Abusaria de la amabilitat de V. senyor Director, si 'm permetés entrar a contestar los atachs, que puch creure injustificats, que lo senyor Saguer dirigeix als darrers Reals Decrets del Ministre de Gracia y Justicia, y a las sevas queixas per no haverse formulat projectes de ley, que no ha caygut en que eran impossibles no haventhi Corts constituídas; pero permetim que li digui que 'l meu pare, que ha sigut mestre de tots, no sols de dret catalá, sino d'amor a las nostras institucions, está ben disposat a fer per Catalunya y especialment per son dret, tot lo que humanament sigui possible; pero que ni ell, ni ningú serà capás de vencer las dificu tats terribles que ha d'oposar la atmósfera, directa ó indirectament hostil, en que té d'obrar, si desde Catalunya no se l'ajuda, donantli al menos l'apoyo moral que necessita, lluytant per ella ab los que al fi son més forts, y que ho serán molt més si 'ls catalans se desuneixen.

La inserció d'aquestas ratllas en lo próxim número del setmanari de sa direcció, serà un favor que espera de son leal companyerisme y que li agrahirá de cor son afectíssim a. y s. s.

LLUÍS DURÁN Y VENTOSA.

Barcelona 16 Maig 1899.

APLECH CATALANISTA DE SAMPEDOR

Lo diumenge últim va tocar a la vila de Sampedor la inauguració oficial de sa Agrupació Catalanista. Allí acudiren, donchs, pera donarli una abressada de germanor los representants de moltíssimes societats catalanistes y allí junts refermaren uns y altres sos entusiasmes per la llibertat de la Patria catalana y sos propòsits de consagrar al enaltiment de Catalunya tota la seva voluntat y totes les seves forces.

A la arribada dels convidats, fou saludada ab atronadors visques la bandera de les quatre barres que onejava al vent al cim del campanar del convent de St. Francesch, quines campanes en passats dies havien repicat a sometent, cridant als cingles del Bruch als vehins de Sampedor, pera contribuir ab son esforç a barrar lo pas de les tropes franceses y obligarles a recular camí de Barcelona. Una inscripció gravada en marbre que 's llegeix en una casa del carrer de Manresa, fa memoria de que en ella nasqué N' Isidro Llusá, l'heroe popular qu'ha passat a la posteritat ab lo nom de *Timbalero del Bruch*.

A la una tocada se celebrá 'l dinar, passant de cent los comensals, crexent la cordialitat y l'entusiasme al aparexer al acabarse aquest lo coro de Sampedor, que després de cantar ab molta justesa varies pessas de son repertori, entoná «Los Segadors» que s'hagueren de repetir, corejats per tota la concurrència.

Serien dos quarts de quatre de la tarde quan va comensar lo meeting en lo pati dels claustres de dit convent de Sant Francesch, adornat al efecte. Obri la sessió En Joseph Tarrés y Vila, president de la Agrupació de Sampedor, que cedi la presidencia al representant de la «Unió Catalanista» En Joan Permanyer, lo qui en nom de totes les demés entitats defensores de la causa, per la «Unió» sintetizadas, saludá a tots los reunits y particularment als vehins de la vila.

Lo secretari de la Agrupació N' Enrich Aubeyzon, ressenyá tot seguit la historia del Catalanisme en la població y 'ls fruyts qu'ha donat, fent menció especial dels resultats deguts als esforços dels bons patricis En Sala y Vidal y En Ramon Figueras, fundadors de la Agrupació; y passá a donar compte de les representacions assistents al acte y de les adhesions rebudes, que salva omisió involuntaria foren les següents: Agrupacions catalanistas de Tarrasa, Sant Feliu de Codines, Sallent, Valls, Ripoll, Sitges, Folklorica, Sometent de Barcelona, Escolar Ramon Llull, Cardedeu, Escut enporitá, Bordils, Mollet del Vallés, Badalona, Mataró, Monlanyenchs de Barcelona, Vilafranca, Vendrell, Vilassar de mar, Masllorens, Rodonyá, Besalú, Castelló d'Empuries, Sallent, Lliga de Catalunya de Barcelona, Lliga regional de Manresa, Associació popular regionalista, Centre Catalá de Sabadell, Foment regionalista de Berga, Associació Catalanista de la Costa de Llevant, Centre Catalanista de Gerona y sa Comarca, Associació obrera catalanista de Manresa, Associació Catalanista de Llerda, Catalunya y Avant de Barcelona, Centre Escolar Catalanista de Barcelona y Catalanistas del Bruch; y periódichs, *La Nació Catalana*, *La Costa de Llevant*, *Lo Jovent Catalá*, *L'Arc del pagés*, *L'Atlántida*, *La Veu del Montserrat*, *La Veu de Catalunya*, *Lo Catalanista*, de Sabadell, *Las Cuatre barras*, de Vilafranca, *Lo Pi de las tres branques*, de Berga.

Manresa, de Manresa, lo Estandarte, de Manresa. La Catalana, La Independencia, de Manresa. lo Diario infantil, de Barcelona, La Renaixensa, Lo Somatent, de Girona, y Lo GERONÉS.

Dirigiren luego la paraula al públich los señors Marqués, Tardá, Alsina, Capella, Mallofré, Capmany y Roca. Tots ells en favor del manteniment de la integritat dels drets que constitubexen lo programa polítich del Catalana, quina reivindicació hem de prosseguir ab fé y consens sense aliances ni compromisos ab altres partits polítichs, recalcant sobre la trascendencia de la reivindicació de la llengua, del Dret y de les bones costums de la terra, y de l'establiment del servey militar voluntari y de la contribució progressiva.

L'acte s'acabà ab un discurs de gracies del secretari Agrupació senyor Aubeyzon y un crit de Visca Catalana donat pel senyor Permanyer y contestat pels concu- rrents ab delirant entusiasme.

Lo retorn lo verificaren quasi bé tots los expedicionaris fins a Manresa, per haver decidit acompanyarhi la bandera catalana de la Associació obrera d'aquesta pobla- ción.

Lo sol anava a la posta, destacantse en lo fons rogench pel la blavenca escarida silueta de Montserrat, la santa patrona de Catalunya. La bandera voleyava portada per uns catalanistas, que lluhian Ja roja barretina, y anava seguidament carretera avall servint de guia a tot aquell gent de creyents que veyan en ella 'l símbol de anyoradas esperanzas y de falagueras esperanzas.»

Y fins a una altre festa, si Deu vol.

Noticies

Oficials

AJUNTAMENT. — Sessió del 17 de Maig — (2.ª convocatoria) —
 Prendre los següents acorts:
 Aprobar la acta de la sessió anterior.
 Concedir a D. Enrich Borrás lo teatre per tot lo mes de Juny quant lo 6 per cent.
 Retornar a l'actual empresa la fiança que te donada.
 Aprobar lo projecte de prolongació y ensanche dels carrers de la Plaça del Progrés fins a la Plassa de Sant Agustí.
 Aprobar lo projecte de modificació de las ordenansas municipals formulat per l'Arquitecte.

Se queixa El Distrito de Palafrugell, de que a n' aquella marca se torna a jugar al prohibits. Segons noticies a Fiteras durant las passades fires de Sta. Creu se va jugar a Gerona s'assegura que si no ha comensat, comença luego la partida com en los mellors y no llunyans de la seva més regular y perfecta organizació.

Per altra banda, en lo Butlletí Oficial hem llegit una paraula sobre carruatjes, que no 'ns ha agradat gens.

No li sembla al senyor Marqués de Camps, que pera variar a n' aquestos resultats no valia la pena de fer gala de la seva preponderant influencia en la provincia, en aquell moment remittit que, junt ab lo senyor Comyn, publicá en lo Diario de Barcelona?

—Lo resultat de las eleccions en aquesta Ciutat es el següent:

- Districte primer. — D. Joan Boxa y Bagué, 447 vots.
- D. Manel Catalá y Calzada, 236. — D. Jaume Casals y Encas, 140. — D. Bonaventura Gallart, 113. — D. Anton Bernat y Honrat, 103. — D. Esteve Riera, 85. — D. Joan Grau, 61. — D. Joaquim Grau, 51. — D. Joan Turón, 47. Resultaren elegits los tres primers.
- Districte segon. — D. Narcís Plá y Tauler, 91. — D. Pe Ramió y Saura, 88. — D. Joseph Puig y Fábregas, 80. — D. Francisco Servat, 47. Foren elegits los dos primers.
- Districte tercer. — D. Agusti Garriga y Mundet, 210. — D. Narcís Pallí, 201. — D. Lluis Bassols y Llimona, 179. — D. Joaquim Fabrellas y Agusti, 158. — D. Francisco Servat y Juncosa, 138. — D. Pere Ducedas, 55. — D. Lleó Gual, 29. Elegits los tres primers.
- Districte quart. — D. Jaume Catá, 95. — D. Narcís Fiteras, 57. Elegits tots dos.

La candidatura de coalició oficial ha guanyat, donchs, los districtes que hi ha hagut lluyta, la majoria. Les demores les han guanyades un federal, un independent y un indefinit.

Segons La Publicidad han guanyat los republicans Plá, Catalá y Catá. Consti, no obstant, que la verdadera candidatura de la Fusió republicana va perdre per tots los districtes de Gerona, majoria y minoria. Los republicans a que s'atribueix La Publicidad, anavan tots en la candidatura oficial y los vots oficials son los qui 'ls han fet guanyar. Aquesta es la veritat, y si no ho vol creure que ho preguntí als seus companys de fusió republicana en aquesta ciutat ó al seu col·laborador senyor Gallart, que podria explicarli alguna cosa del perquè de totes aquestes anomalies. De senyors que en las darreres eleccions de diputats a Corts cap dels republicans va votar al senyor Gallart, formant part de las ordres del senyor Herrero, candidat canalejista, y apoyat aquí pels silvelins.

Respecte l'nombrament d' Arcalada, es quasi segur que serà en D. Manel Catalá y Calzada; per més que 's diu que també 'l preté lo polavieji senyor Puig y Marcillo.

— Lo dilluns quinze del mes, se va constituhir en una

de les sales de la Diputació provincial de Barcelona la Comissió de Codificació catalana. Son president D. Francisco Romani y Puigdemolas exposá lo comés de la Comissió, predominant en la matexa la idea de formar un Cos legal articulat que compreguí com institucions que deuen conservar-se quasi be totes les que avuy integran nostre Dret. Se subdividiren los treballs en la següent forma. Dret de familia; senyors Sarrhima, Trias y Giró, Maspons y Morera; Dret de successions; Permanyer, Bassols, Trias y Domenech y Antoni Rossell y Brú (aquest últim nombrat pel Col·legi d'advocats de Tarragona): Drets reals; Almeda, Soldevila, Querol y Prat de la Riva: Obligacions; (la Comissió se'n ocupará quan haja enllestit los treballs de les seccions anteriors). S'acordá dirigir-se a tots los Col·legis d'Advocats de Catalunya, al Ajuntament de Tortosa y demás localitats que tenen dret especial y a les entitats é individuals que pugan ilustrar a la Comissió, pera que dintre 'l terme més curt possible donguin la seva opinió respecte de les institucions que s' deuen conservar. Se nombrá secretari de la Comissió al senyor Prat de la Riva y suplent al senyor Trias y Domenech, manifestant lo President que tant ell com lo Secretari se trobaran tots los dies a dos quarts de sis de la tarde en lo Col·legi d'advocats pera atendre les indicacions que tinguin a bé felshi les seccions.

També s'han reunit donant comens a sos treballs la Comissió d' Aragó, presidida pel senyor Gil Berges, en la sala de Juntas del Col·legi d'Advocats de Saragossa; la Comissió de Galicia, presidida per D. Rafael Lopez de Lago, a La Coruña; la de Navarra, presidida per D. Antoni Morales y Gomez, a Pamplona; la de les Vascongades, a Bilbao; y la de les Balears, a Palma. Aquesta última, segons hem llegit, sembla que troba en los caciquismes locals algun entorquiment en les seves funcions.

— Varis compatriotas nostres residents a Manila, han fundat en aquella ciutat un Centre Catalá.

— Nostre estimat amic D. Francisco Monselvatge ha sigut nombrat soci corresponent de la Academia de la Historia.

— En las eleccions municipals últimas ha triomfat per complert a Bilbao la candidatura nacionalista biscaitarra. També han guanyat molts llochs en altres poblacions. Al Vendrell han guanyat per majoria dos catalanistas. Rebin nostres germans de causa nostre més entusiasta felicitació.

— Ens sembla que existeix en las ordenansas municipals una disposició que prohibeix convertir los balcons de las fatxadades en finestras, per aquest motiu no 'ns espliquem com se permeten las obras que s'están fent en la casa del carrer de Ciudadans propietat del Sr. Puig, en la quina los dos balcones del primer pis quedarán convertits en finestras enlletgint la fatxada y servint de burla constant a las ordenansas. Aixó ha estranyat molt més encara a molts personas per la circumstancia d'esser dirigidas las obras per un concejal, persona més católica que tothom y que per lo mateix, no s'espliquen molts com es possible en recte conciencia faltar obertament a la llei.

Per suposat que 'l celador d'obras, quin nombrament va tant engrescar a nostre estimat colega 'l Heraldó, no 'n deu tenir noticia; del contrari no permeteria semblant obra.

— Lo telégrafo, que dies enera va posar en conexement de tot l'univers que s'havia celebrat davant del Tribunal Suprem de Justicia la vista del plet que tenfen los senyors Marqués de Camps y Marqués de Robert, s'ha encarregat també de ferli saber ara poch que la sentencia ha sigut favorable a n'aquest últim. No sabem lo que tals noticies puguin interessar al pays en general, per més que de dit plet no poch n'ha sofert la nostre provincia per tractarse de dos galls ab aspiracions l'un y l'altre a cacichs máxims y pel plet més que per altre cosa radicalment incompatibles. Y velsiaquí com en aquesta infelís nació, d'un plet civil entre dos particulars ne surten conseqüencies pera la marxa política de una provincia y no pochs entorquiments y perturbacions pera la ordenada administració y bona armonia de molts pobles. Perxó som y continuarem essent los espanyols la admiració de les nacions civilizadas.

— L' eminent poeta Mossen Jascinto Verdaguier acaba de publicar un poema titolat Santa Eularia.

— A Sarriá de Barcelona se tracta de fundar un Centre Catalanista, quina constitució diu La Renaixensa serà aviat un fet.

— La passada setmana un número considerable d'estudiants de la Escola d'enginyers industrials de Barcelona, visitaren los principals establiments fabrils de la nostre ciutat y seguiren sos més interessants monuments.

— S'ha constituhit la Junta organitzadora pera cons truhir en la montanya de Montserrat lo segon Misteri de Goig, del Rosari monumental que s'está axecant en lo camí que porta a la Cova de la Verge.

— En los Jochs Florals, últimament celebrats a Lleyda y presidits per lo Rvt. Mossen Jaume Collell, ha sigut distingida ab accésit la senyoreta Paler de Trullol.

— Durant las festes de Pasqua de Resurrecció, l'Orfeo Catalá, dirigit pel mestre Millet, ha visitat Palma de Mallorca, fenthi sentir escullides mostres dels tres rams de música que conreuha, relligiosa, popular y extrangera, despertant en aquell inteligent públich gran entusiasme y essent obsequiat per les corporacions oficials y particulars de Palma sens distinció. Los cants més celebrats, foren entre altres «Lo Cant de la Senyera» y la cansó patriótica «Los Segadors», que 'ls palmesans corejaren a peu dret, com se fa a Catalunya. ¿No seria possible que per fires ó en altre ocasió indicada se conseguís fer venir a Gerona l'«Orfeo Catalá»? Creyem que ab una mica de bona voluntat per part de tothom la cosa fora fácil.

— Ab lo títol d' Un nou ateniat lo canonge D. Jaume Collell ha publicat un enérgich article en La Ven de Catalunya, que sentim no poder copiar avuy per falta d'espai, en que 's denuncia y 's crida la atenció sobre 'l fet de pretendre expoliar dels documents que 'ls hi pertanyen als arxius de la terra, un senyor Viñau, actual gefe ó director del Archivo Histórico de Madrid, lo mateix que se'n va emportar munió de documents del Arxiu general del Regne de Valencia, sense que hagin conseguit res les quexes y protestes de la premsa y de les corporacions de la ciutat del Turia.

— Ha mort a Santiago de Cuba D. Rafel Masó y Ruiz, oncle de nostre amic lo Director del Diario de Gerona don Rafel Masó y Pagés, a qui acompanyem en lo sentiment.

— Diumenge passat, ab gran solemnitat y festes, tingué lloch a Arles (França) la inauguració del Musseu Arlesial d'antiguitats provensals, fundat per En Frederich Mistral. Fou proclamada reina dels Felibres, Mlle. de Chevigüé.

SECCIÓ LITERARIA

PRIMAVERA

¡Ja hi son al temps d'amoretos....
 ja s'atansen terra y sol;
 ja aquest escampant les boyres,
 neus y vents de trists udols.
 que 'n la calmosa hivernada
 vetllavan plegats llur son,
 a la qu'estava dormida
 deixonda 'l bes xardorós
 que li arriba a les entranyes,
 y fa sospirar d'amor.

Com donçella vergonyida
 li surten fora 'ls olors,
 los colors de mil floretes
 que enamoran al espós;
 li somriu ab nova vida,
 y li envia de les flors,
 com sospirs, tots sos aromes,
 com besades del amor.
 Y les besades barrejan:
 les del sol tot es xardor;
 mes les de la dolça aymada
 tenen perfums y frescó
 d'Abril y Maig, alenades,
 que son batechs de son cor,
 batechs que 'l espai omplenan
 y del amor s'ompl tot....

¡Ja desperta a nova vida
 ja s'abrassa al seu espós!....
 ¡Rumbeja, terra encisera,
 tos vestits de més primor,
 tes coloraynes mes riques,
 tes perles brillant en flors,
 que 'l teu aymodo 't convida
 desd'avuy, gentil y hermós,
 a passejarte en la vía
 y a mostrarte a tots los mons:
 que 'ets tú la seva estimada,
 y a ferte envejar de tots,
 devant de tots abressante
 boy besante sens repós.

ARTHUR GIRBAL BALANDRU

SECCIÓ COMERCIAL

Mercat de Gerona del die 20 de Maig

Especies	Mesures	Pesettes
Blat	QUARTERA DE 80 LITRES	17'50
Mestall	»	14'00
Ordi	»	9'00
Ségol	»	13'00
Civada	»	8'00
Besses	»	15'00
Mill	»	17'00
Panis	»	16'00
Blat de moro	»	12'50
Llobins	»	9'00
Fabes	»	13'00
Fabó	»	14'00
Fassols	»	22'00
Monjetes	»	23'00
Ous	Dotzena	00'80

SECCIÓ RELIGIOSA

Santoral

- Divendres 26. — St. Felip Neri y St. Euleteri. *Tempores; Dejni.*
- Dissapte 27. — Lo venerable Beda. *Tempores; Dejni.*
- Diumenge 28. — LA SANTÍSSIMA TRINITAT. St. Just.
- Dilluns 29. — Sta. Teodosia.
- Dimars 30. — St. Ferran, rey, y St. Felix.
- Dimecres 31. — Ntre Sra. Reyna de tots los Sants y Mare de l'Amor hermós. Sta. Petronilla.
- Dijous 1. — ✠ CORPUS CHRISTI. Sts. Enecon y Fortunat.
- Divendres 2. — Sts. Marcell, Pere, Erasme y Blandina.
- Dissapte 3. — St. Isaac y Sta. Clotilde.
- Diumenge 4. — St. Francisco Caracciolo.
- Dilluns 5. — St. Sanxo y Sts. Valeria y Maxima.

Quaranta Hores.

Dels dies 26 al 28 en la iglesia de las Caputxines; del die 29 de maig al 10 de juny, queda suspesa la funció.

Gerona. — Establiment tipogràfic de Pacia Torres. Plassa de la Constitució, 9.

Guía del viatger en la Comarca

Amer. — Estació fèrrea. Ferrocarril de Gerona a Olot y carretera de Sta. Coloma a Olot y de Gerona a Anglés a 18 k^m. de Gerona.

Anglés. — 14 k^m. de Gerona. (Vegis lo dit referent a Amer).

Arbucias. — 36 k^m. de Gerona. Carretera de Hostalrich a Sant Hilari Sacalm.

Armentera. — 27 k^m. de Gerona. Prop la carretera de La Bisbal a Figueras.

Bagur. — 44 k^m. de Gerona. Carretera de Gerona a Palamós per La Bisbal y Tramvia de Flassá a Palamós. Camí vehinal desde Palafrugell. Població marítima.

Banyolas. — 14 k^m. de Gerona. Carretera de Gerona a Olot. Aiguas sulfurosas.

La Catalana. — Ferreteria, quincalleria y merceria. — Mercadal 7 y Plassa de la Constitució 1.

Besalú. — 41 k^m. Carreteras de Gerona a Olot y de Figueras a l'última població.

Bianes. — 32 k^m. Estació en lo ferrocarril de T. B. y F. Banyes de mar.

Cadaquers. — A 54 k^m. Camí vehinal desde Rosas. Banyes de mar.

Caldas de Malavella. — 16 k^m. Estació en lo ferrocarril de T. a B. y F. Carretera desde Llagostera. Aiguas termals. Establiment del Srs. Prats y fill. — *Vichy Catalá.* — Cotxes de abdos establiments a tots los trens.

Calonge. — 27 k^m. Carretera de Sant Feliu de Guixols a Palamós.

Camprodón. — 59 k^m. Per Vich y per Olot passant per Sant Joan de las Abadessas.

Cassá de la Selva. — 12 k^m. Estació en lo ferrocarril de Gerona a Sant Feliu de Guixols y carretera de idem.

Castell d'Aro. — 25 k^m. (Id. anterior).

Castelló d'Ampurias. — 41 k^m. Carretera de Figueras a Rosas.

Figueras. — 32 k^m. Estació ferrocarril de T. a B. y F. Carretera de Barcelona a la Frontera y limit de la carretera de Olot, La Bisbal y Rosas.

Gerona. — Capital de Provincia. — Audiencia. — Juljat de 1.ª instancia. — Sucursal del Banch d' Espanya. — Institut de 2.ª ensenyansa. — Museo provincial. Estacions dels ferrocarrils de T. B. y F., de Amer y de Sant Feliu de Guixols.

Fonda Peninsular (Antiga de St. Antoni). — Carrer Nou.

Café Norat. — Rambla de la Libertad.

Encesa y C.^a, en comandita. — Farinera. — Carretera de Barcelona.

E. Barangé y fills. — Fábrica de sabó a Gerona, Granollers y Barcelona.

Pérez, Sauri y Noguera. — Fábrica de ciments y cals hidráulica. — Industria 2.

Fills de Esteve Garriga. — Magatzems de vins y arros. — Carretera de Sta. Eugenia y Plassa del Marqués de Camps.

P. Lluirella y C.^a — Mechero GOLDEN. — Industria nacional. — Fabricació de manguitos pera incandescencia per gas. — Plassa del Oli, 6.

J. O. Carbó. — Camiseria y confecció de roba blanca per senyora. — Plateria 30. — (Quatre cantons).

Sabiet y C.^a — «La Gerundense». — Fábrica de paper continuo.

Sucesors de Pau Cassá. — Gran magatzem de paper pintat pel decorat de habitacions. Gran varietat de mollluras. — Constitució 11.

Hostalrich. — 39 k^m. Estació ferrocarril de T. a B. y F. y carretera fins a Sant Hilari.

La Bisbal. — 27 k^m. Estació Tramvia Flassá a Palamós. Carreteras de Gerona, Figueras y Palamós.

La Escala. — 32 k^m. Carretera de La Bisbal a Gerona y de la estació de Sant Jordi per Verges. Banyes de mar. Ruhinas de Ampurias.

La Junquera. — 47 k^m. Limit en la carretera de Barcelona a Fransa. Banyes de la Mercé. (Aiguas sulfurosas).

La Sellera. — 16 k^m. Estació ferrocarril de Gerona a Olot, carreteras de Sta. Coloma y de Gerona a Olot.

Llagostera. — 24 k^m. Estació ferrocarril Sant Feliu de Guixols. Carreteras a id. y a Caldas de Malavella.

Llansá. — 41 k^m. Estació ferrocarril de T. a B. y F. Banyes de mar.

Lloret de Mar. — 32 k^m. Carretera a la estació de Blanes, y carretera fins a Tossa.

Massanet de Cabrenys. — 54 k^m. Carretera desde Figueras.

Olot. — 48 k^m. Carreteras a Gerona, Figueras, Sant Joan las Abadessas y Sta. Coloma de Farnés.

Palafrugell. — 41 k^m. Estació Tramvia Flassá a Palamós y carretera de Gerona a Palamós.

Palamós. — 44 k^m. Estació del Tranvia de Flassá, limit de las carreteras de Sant Feliu y de Gerona.

Rosas. — 44 k^m. Carretera de Figueras. Banyes de mar.

Sant Feliu de Guixols. — 36 k^m. Ferrocarril fins a Gerona: carreteras a Gerona y a Palamós. Establiment de banys de pila y oleatge.

Sant Hilari Sacalm. — 38 k^m. Carretera a la estació de Hostalrich y a Vich. Aiguas acidulo-carbónicas.

Sant Pere Pescador. — 27 k^m. Carretera que surt de la estació de Sant Jordi.

Sta. Coloma de Farnés. — 20 k^m. Carretera desde la estació de Sils (T. a B. y F.) y carreteras a Gerona, Olot y Barcelona. Aiguas termals.

Torreella de Montgri. — 32 k^m. Carretera desde la estació de Verges y desde Gerona. Banyes de mar al Estartit.

Tossa. — 41 k^m. Carretera desde Lloret de Mar.

Vidreras. — 34 k^m. Carretera desde la estació de Sils y carretera desde Llagostera.

Viladrau. — 50 k^m. Camí de ferradura desde Sant Hilari y carreteras desde Vich y estació de Banyá. Hotel Cambrinus. Centre de excursions al Montseny.

Banch Vitalici de Espanya

LA PREVISION

BANCH VITALICI DE CATALUNYA

Companyias de segurs sobre la vida reunidas
Carrer mple 64, BARCELONA

CAPITAL SOCIAL 15 000.000 DE PESETAS.

Reservas en 31ª Desembre de 1896 9.235,908'05 pts.
Capitals assegurats desde la fundació de las C.^{as} fins al 31 Dbre 1897. 203.-80,352'95 »
Pagat per sinistres, pólissas venudas y altres comptes fins igual data. 13.382,881'61 »

Delegat general en la Prociucia

Joseph Coderch y Bacó

Agents en la Capital

Toribi Corominas. — Narcis Boadas

DENTÍRIC ROCA

AL SALOL

El més higiènic y poderós antiséptic per evitar las caries y demés enfermetats de la boca.

Vi de Nou de Kola del Dr. Roca. — Tónico neurasténic, regulador del cor, excitant del sistema muscular y aliment d' ahorro.

Vi Iodo Tánic del Dr. Roca.

Vi Iodo Tánic Fosfatat del Dr. Roca. — De millors resultats que l' oli de fetje de bacallá, y de gran utilitat per combatre l' escrofulisme, afeccions del pit y reumatisme.

Tots los vins son a basse de Jerez y Málaga legitims

De venda a casa l' autor

LABORATORI Y FARMACIA DEL DR. ROCA

(antiga del Dr. Ameller)

Cort-Real, 4. — Girona

LO GERUNDINÉS

PERIÓDIC PORTA-VEU
DEL «CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA»

Redacció y Administració: Rambla de la Libertat 81

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Coronn...	1 posseta trimestre	1'50 posseta trimestre
Fora...	id.	0'10 id.
	id.	Un número sol.
	id.	

CORREUS

Entradas

Madrid.	9'30 mati.
Barcelona.	9'30 m. y 5'45 t.
Fransa.	7'30 m. y 3'20 tarde
Puigcerdá y Ripoll.	5'30 m.
Olot y sa línea.	5'30
S. Feliu de Guixols	6'21 m. y 2'11 tarde
Amer y sa línea.	6'30 m.
S. Aniol y sa línea.	7'00 m.
Estanyol y sa línea.	7'00 m.

Sortidas

Madrid.	2'30 tarde.
Barcelona.	6'30 m. y 2'30 tarde.
Fransa.	8'30 m. y 5 tarde.
Puigcerdá y Ripoll	11'00 m.
Olot.	11'00 m.
S. Feliu de Guixols	9'06 m. y 5'35 tarde
Amer.	10'00 m.
Sant Aniol.	10'00 m.
Estanyol.	10'00 m.